K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi 23 (4), 1719-1732

Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği: Geçerlik Güvenirlik Analizi

The Motivation For Individual Instrument Classes Scale: Analysis Of Validity and Reliability

Demet GİRGİN
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi A.B.D. Balıkesir

Makalenin Geliş Tarihi : 27.06.2014 ***Yayına Kabul Tarihi: 14.01.2015***

Özet

Bu çalışmada, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik motivasyonlarını belirlemede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmesi amaçlanmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin 25 madde ve üç alt boyuta sahip olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach Alfa değerleri sırasıyla; motivasyonsuzluk . 90, başarı motivasyonu . 88 , çalışma motivasyonu . 76' dır. Ölçeğin bütününü Cronbach Alfa değeri . 77'dir. Açımlayıcı faktör analizinin ardından doğrulayıcı faktör analiziyle 3 faktörlü yapı sınanmış ve modelin oldukça iyi uyum indekslerine sahip olduğu görülmüştür. Bu çalışmadan elde edilen bulgular, Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği' nin müzik öğretmeni adaylarının çalgı derlerine yönelik motivasyonlarının belirlenmesinde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Sözcükler; *Çalgı, motivasyon, müzik öğretmeni adayı, ölçek geliştirme, geçerlik-güvenirlik.*

Abstract

The purpose of the present study is to develop a valid and reliable scale to be used for measuring prospective music teachers' motivations for individual instrument classes. The exploratory factor analysis revealed that the scale contained 25 items loaded under three sub-scales. Cronbach's Alpha coefficients for the sub-scales were as follows: 0. 90 for lack of motivation, 0. 88 for achievement motivation, and 0. 76 for motivation for studying. Cronbach's Alpha coefficients for the whole scale was found .77. The confirmatory factor analysis, which followed the exploratory factor analysis, tested the three-factor structure and confirmed that the model had considerably decent goodness-of-fit indices. The findings suggest that the Motivation for Individual Instrument Classes Scale can be used for measuring prospective music teachers' motivations for instrument classes in a valid and reliable manner.

Keywords: *Instrument, motivation, prospective music teachers, scale development, validity-reliability.*

1. Giriş

Motivasyon, Latincedeki hareket etme anlamına gelen "movere" kelimesinden gelmektedir (Özevin Tokinan, 2008). Kavram literatürde bir çok eğitimci ve psikolog tarafından tanımlanmıştır. Brophy (1998)' e göre motivasyon, amaç yönelimli davranışın başlamasını, yönünü, şiddetini ve kararlılığını açıklamada kullanılan kuramsal bir kavramdır . Sabuncuoğlu ve Tüz (1998)' e göre, bireylerin çeşitli gereksinimlerini karşılamalarını sağlayacak ya da amaca götürecek davranışlarda bulunma sürecidir. Sternberg ve Williams (2002)' a göre, bireylerin hedefe ulaşmasına yardım eden içsel bir enerji veya zihinsel bir güç olarak düşünülebilir. Bu tanımlardan insan davranışında hedefe ulaşmayı sağlayacak her sürecin motivasyonu da içerdiği sonucu çıkarılabilir. Bu durum hiç şüphesiz ki eğitim alanı içinde geçerlidir. Elbette ki, eğitimcilerin hedefi, öğrencilerinin öğrenmesi ve başarısıdır. O halde öğrenme ve başarı düzeyini artırmayı hedefleyen her eğitimci öğrencilerinin motivasyonları ile de yakından ilgilenmek durumundadır. Literatürde *Motivasyon ve öğrenme (*Colquitt ve Simmering, 1998; Packer, 2004; Zoabi, 2012; Mahadi ve Jafari, 2012)ile *motivasyon ve başarı* (Renchler, 1992; Steinmayr ve Spinath, 2009; Nolen, 2003) arasındaki ilişkiyi araştıran çok sayıda araştırmanın bulunması da bu durumun bir göstergesidir denilebilir. Araştırmalarda motivasyon ile öğrenme ve başarı arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir. Motivasyonun tanımlarından çıkarılacak bir diğer sonuç da, motivasyonun bir etkinliğe başlamaya olan istekliliğin derecesini belirleyen tüm faktörleri bünyesinde barındırdığıdır. Bu bağlamda motivasyona, temel toplumsal kurumlardan birisi olan eğitimin her alanında ve seviyesinde önem verilmesi gerektiği söylenebilir. Motivasyon konusunun önemsenmesi gereken eğitim alanlarından birisi de şüphesiz ki öğretmenlik eğitimidir. Çünkü öğretmenin kalitesi eğitimin kalitesini de belirlemektedir (Kayadibi, 2001). Öğretmen adaylarıyla ilgili farklı disiplinlerde ve alanlarda motivasyonla ilgili bir araştırma çabası olması da bu görüşü destekler niteliktedir (Dereli ve Acat, 2010; Eymur ve Gaban, 2011; Acat ve Özabacı, 2008; Yu, 2011)

Ancak ilgili literatür incelendiğinde, müzik öğretmenliği eğitiminde motivasyonla ilgili çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmüştür (Modırı, 2012; Çoban ve Çalışkan, 2010). Oysa ki müzik öğretmenliği bölümleri, peformansa dayalı alan derslerinin uzun süren çalışmaları ve tekrarları gerektirmesi nedeniyle, motivasyona en fazla ihtiyaç duyulan alanlardan birisidir. Öğretmen adaylarının saatlerce süren rutinleşmiş egzersizleri yapabilmek için güçlü bir motivasyona ihtiyaçları vardır (Sungurtekin, 2010). Müzik öğretmenliği bölümlerinin programlarında yer alan performansa dayalı alan derslerinden birisi de çalgı eğitimidir. Çalgı eğitiminin, müzik öğretmenliği alan dersleri içinde; öğretmen adaylarının gelecekte müzik derslerini verimli bir şekilde işleyebilmelerini sağlayacak olması, bu sayede meslek yaşamlarında doyuma ulaşmalarını sağlayacak olması ayrıca çalgısında iyi yetişmiş müzik öğretmeni adaylarının , çalgı eğitimine özendirici bir etki oluşturarak sanatla ilgilenen bireylerin artmasına öncülük etmelerini sağlayacak olması gibi nedenlerle oldukça önemli olduğu söylenebilir. Çalgı eğitiminin bu işlevlerinden ve performansa dayalı olması nedeniyle çalgı eğitiminde motivasyonun

öneminden yola çıkarak araştırmacı tarafından müzik öğretmeni adaylarının çalgı eğitimi derslerindeki motivasyon düzeyleri ve motivasyonlarını etkileyen faktörlerin neler olduğu ile ilgili çalışmaların yapılmasının gerekli olduğu düşünülmüştür. Ancak ilgili literatür incelemesi sonucu bu tür çalışmaların yapılabilmesi için öncelikle öğretmen adaylarının çalgı dersine yönelik motivasyon düzeyini belirlemeyi sağlayacak bir ölçeğe gereksinim olduğu görülmüştür. Söz edilen nedenlerle çalışmada müzik öğretmeni adaylarının çalgı dersi motivasyonlarını belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Aday öğretmenlerin müzik öğretmenliği bölümlerinde, bireysel çalgı, piyano ve okul çalgıları dersleri kapsamında birden fazla çalgının eğitimini alıyor olmaları nedeniyle değerlendirilecek olan çalgının kapsamı konusunda sınırlandırma yapılmış çalışma müzik öğretmeni adaylarının sadece bireysel çalgı dersine yönelik motivasyonlarını ölçmeye ilişkin olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın müzik öğretmeni adaylarının gelişimine ve müzik eğitimi ile ilgili araştırmaların yapılmasına katkı sağlayacak olması nedeniyle önemli olduğu düşünülmektedir.

2. Yöntem

Çalışma Grubu

Anlamlı ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirilmesinde örneklem sayısının madde sayısından en az beş kat fazla olması önerisi dikkate alınmış (Tavşancıl, 2002) ve söz edilen nedenle araştırmada çalışma grubunu 2013-2014 öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi müzik eğitimi anabilim dalları'nda eğitim gören 287 müzik öğretmeni adayı oluşturmuştur. Çalışma grubunun %67,6'sı AGSL, %22,6'sı genel lise, %5,9'u meslek lisesi, %3,8'i Anadolu lisesi mezunudur. % 20,2'si 1. sınıf, %23'ü 2. sınıf, %29,6'sı 3. sınıf, %27, 2'si 4. sınıf öğrencisidir. Yine çalışma grubunun %55,1'i kadın, %44,9'u ise erkektir

Ölçeğin deneme formunun hazırlanması

Ölçeğin deneme formu oluşturulurken Likert tipi ölçek geliştirme çalışmalarında gerekli olan işlemlere göre hareket edilmiş ve deneme formunun hazırlanmasında; ölçek maddelerinin oluşturulması, uzman görüşünün alınması ve ön denemenenin gerçekleştirilmesi aşamaları izlenmiştir (Erden, 1998; Tavşancıl, 2002). Ölçek maddeleri oluşturulurken öncelikle motivasyon ile ilgili literatür incelenmiş ve farklı disiplinlerde birçok motivasyon ölçeğine (Kara, 2008; Özevin, 2006; Yılmaz ve Huyugüzel Çavaş, 2007) rastlanmıştır. İlgili alanyazından yola çıkarak 38 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Ölçek maddeleri hazırlanırken alt boyutlar önceden belirlenmemiştir. Alt boyutların açımlayıcı faktör analizi sonucunda adlandırılması düşünülmüştür. Madde havuzunda yer alan ifadeler kapsam, dil ve ifade açısından uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla 2 müzik eğitimcisi, 1 ölçme ve değerlendirme uzmanı, 1 psikolog ve 1 dil uzmanından oluşan 5 kişilik bir uzman grubunun görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda herhangi bir madde çıkarımına ihtiyaç olmadığı, bazı maddelerde ifade değişikliği yapılmasına gereksinim olduğu belirlenmiştir.

İstenen değişiklikler araştırmacı tarafından yapılmıştır. Böylece 38 maddelik ön deneme formu son halini almıştır. Sonrasında ön deneme formu , ölçeğin, anlaşılabilirlik, kolay yanıtlanabilirlik, amaca uygunluk gibi açılardan değerlendirilebilmesi için Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı' nda 2013-1014 öğretim yılında eğitim gören 40 kişilik bir müzik öğretmeni adayı grubuna uygulanmıştır. Ölçek beşli likert tipinde tasarlanmış olduğu için katılımcılar görüşlerini (5) Tamamen katılıyorum, (4) Katılıyorum, (3) Kararsızım, (2) Katılmıyorum, (1) Hiç katılmıyorum seçeneklerinden kendilerine uygun olan seçeneği işaretleyerek belirtmişlerdir. Uygulamada öğrencilerden herhangi olumsuz bir dönüt gelmemiş böylece süreç sonunda 38 maddeden oluşan deneme formu hazır hale gelmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada örneklem büyüklüğü Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Küreselllik testi ile incelenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Açımlayıcı faktör analizi ile ortaya çıkan yapının doğruluğunu tes etmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçeğin güvenirliği Cronbach-Alfa iç tutarlılık katsayısı ile hesaplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 17.0 ve LISREL 8.80 programından yararlanılmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Ölçeğin Yapı Geçerliğine İlişkin Bulgular

Ölçeğin geçerliğine ilişkin analizlerden önce verilerin faktör analizine uyguluğunun belirlenmesi amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Küresellik testi yapılmıştır. KMO, veri yapısının örneklem sayısı açısından faktör analizine uygun olup olmadığını ölçen bir testtir. Kaiser, bulunan değerin 1'e yaklaştıkça mükemmel, 0.50'nin altında ise, kabul edilemez olduğunu belirtmektedir (Tavşancıl, 2002). Araştırmada, ölçeğin KMO değeri .93, Bartlett Küresellik Testi 5191.804 bulunmuştur. KMO ve Bartlett Küresellik Testi sonucunda elde edilen sonuçlar veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir. Veri setinin faktör analizi için uygunluğu tespit edildikten sonra ölçeğin yapı geçerliğinin incelenmesi amacıyla açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Açımlayıcı faktör analizi, gözlenen değişkenler arasındaki ilişkileri betimlemek, çok sayıda gözlenen değişkenlerin (maddelerin) sayısını indirgeyerek bu değişkenlerin birlikte açıklayabildikleri az sayıda tanımlanabilen anlamlı yapılara ulaşmayı sağlamak için kullanılmaktadır (Büyüköztürk, 2012; Tabachnick ve Fidell, 2007).

Açımlayıcı faktör analizine toplam 38 madde ile başlanmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda bazı maddelerin faktör yük değerlerinin 0.40'ın altında kaldığı, bazı maddelerin ise birden fazla faktörde yüksek faktör yük değerine sahip oldukları gözlenmiştir. Bu gerekçelerle 13 madde ölçekten çıkarılmıştır.Faktör analizi sonucu elde

edilen 25 maddelik ölçeğin faktör yapısı ve maddelere ilişkin Varimax dik döndürme yöntemiyle döndürülmüş faktör yük değerleri Tablo 1'de sunulmaktadır. Tablo 1' de maddeler yeniden numaralandırılarak verilmiştir.

Tablo 1. Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği Açımlayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Madde No	Maddeler	Faktör 1 Motivasyonsuzluk	Faktör 2 Başarı Motivasyonu	Faktör 3 Çalışma Motivasyonu
19	Çalgı dersi olmasaydı bölümümü daha çok severdim	.82		
10	Elimde olsa çalgı dersine girmezdim	.79		
14	Çalgı dersinde kendimi boşa zaman harcıyor gibi hissediyorum	.75		
25	Çalgı dersini mecbur olduğum için alıyorum	.74		
24	Çalgı dersini sıkıcı buluyorum	.73		
13	Çalgı dersinde kendimi huzursuz hissediyorum	.67		
06	Çalgı dersine sadece sınav dönemi çalışırım	.62		
22	Çalgı dersine öğretmenim istediği için çalışırım	.61		
08	Çalgı dersine çalışmam gerektiğinde çalışmamak için bahaneler bulurum	.59		
05	Çalgı dersi ile ilgili ödev ve sorumluluklarımı biliyorum ancak bana ne yarar sağlayacağını bilmiyorum	.53		
03	Çalgı dersinde her zaman en yüksek notu almak isterim		.71	
04	Çalgı dersinde yeni birşeyler öğrenmek beni mutlu eder		.70	
21	Çalgı dersinde başarılı olunca kendimi iyi hissederim		.70	
01	Çalgı dersinde başarılı olmak isterim		.66	
12	Çalgı dersinde konuları öğrenebilmek için bütün dikkatimi derse veririm		.64	
11	Çalgı dersinde ne yaparsam yapayım en iyisini yapmaya çalışırım		.62	
07	Çalgı dersinde aldığım ödevi en iyi şekilde çalmak için uğraşırım		.61	
15	Çalgı dersinde konuları öğrenmek benim için önemlidir		.61	
17	Çalgı dersinden yüksek not almamak beni üzer		.58	
18	Çalgı dersi ödevlerimi daha çok bilgi öğrenmemi sağladığı için severim		.51	
16	Çalgı dersine çalışmak için arkadaşlarımın gezme teklifini reddettiğim çok olur			.73
09	Çalgı dersine çalışmak için gerektiğinde günlük yaşamımdan fedakarlık ederim			.72
02	Kendime zaman ayırmaktansa çalgı dersine zaman ayırıp çalışmayı tercih ederim			.63

Madde No	Maddeler	Faktör 1 Motivasyonsuzluk	Faktör 2 Başarı Motivasyonu	Faktör 3 Çalışma Motivasyonu
23	Çalgı dersinden çıkınca hemen çalışmaya başlarım			.61
20	Çalgı dersine çok çalışırım			.61

Açıklanan Varyans (Toplam=%53)

KMO=.93 Barlett Küresellik Testi= 5191.804

Tablo 1'de görüldüğü gibi, analiz sonucunda 25 madde ve 3 faktörde toplanan ölçeğin açıkladığı toplam varyans miktarı % 53' dür. Ölçeğin ilk boyutu olan " motivasyonsuzluk" boyutunda 10 madde yer almakta ve maddelerin Varimax dik döndürme yöntemiyle döndürülmüş faktör yük değerleri .53 ile .82 arasında değişmektedir. Bu faktörün tek başına açıkladığı varyans miktarı %22'dir. Ölçeğin ikinci boyutu olan "başarı motivasyonu" boyutunda 10 madde yer almakta ve maddelerin Varimax dik döndürme yöntemiyle döndürülmüş faktör yük değerleri .51 ile .71 arasında değişmektedir. Bu faktörün tek başına açıkladığı varyans miktarı % 19'dur. Ölçeğin üçüncü boyutu olan "çalışma motivasyonu" boyutunda 5 madde yer almakta ve maddelerin Varimax dik döndürme yöntemiyle döndürülmüş faktör yük değerleri .61 ile .73 arasında değişmektedir. Bu faktörün tek başına açıkladığı varyans miktarı %11'dir.

Açımlayıcı faktör analizinin ardından ölçeğin yapı geçerliliğinin doğrulanması amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi, tanımlanmış ve sınırlandırılmış bir yapının, bir model olarak doğrulanıp doğrulanmadığının test edildiği bir analizdir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2012). Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği'nin doğrulayıcı faktör analizi sonucu ortaya çıkan uyum indekslerine ait değerleri Tablo 2'de verilmiştir.

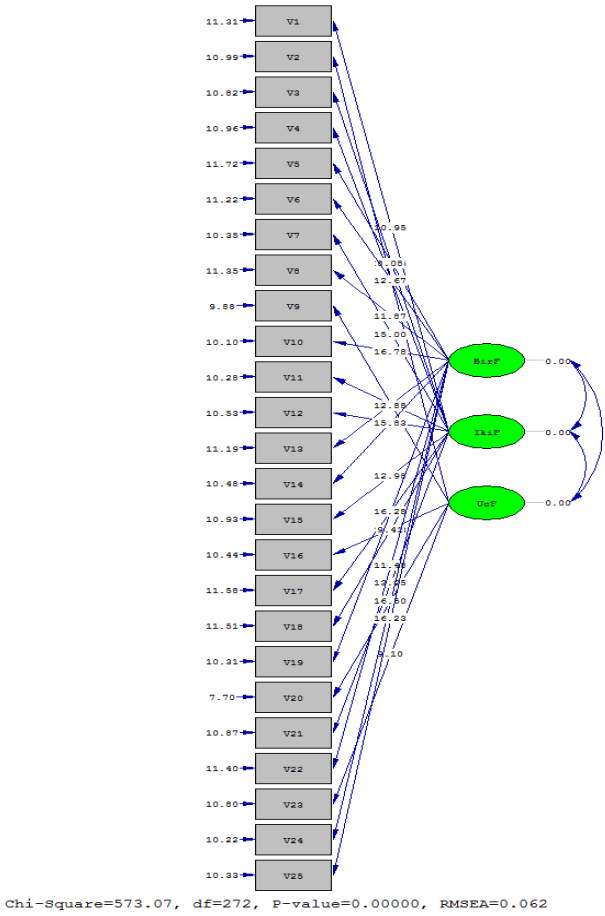
Tablo 2. Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeğine Ait Uyum İndeksleri ve Değerleri

Uyum İndeksleri	Değerler
χ^2	423.95
Sd	132
χ^2 /sd	3.211
GFI	0.90
AGFI	0.86
CFI	0.98
NFI	0.97
NNFI	0.97
SRMR	0.038
RMR	0.043
RMSA	0.074
PGFI	0.69

Tablo 2'de görüldüğü gibi benzerlik oranı (Ki-kare) olan $\chi^2 = 423.95$' dir. χ^2 değerinin yorumlanmasında serbestlik derecesinin (sd) de hesaba katılması gereklidir (Aktan

ve Tezci, 2013). Bu iki değerin birbirine oranı (χ^2 /sd) = 3.211' dir. Bu oranın 3'ten küçük olması mükemmel uyumu, 5'ten küçük olması orta düzeyde uyumu göstermektedir (Kline, 2005; Sümer, 2000). Bu sonuca göre 3.211'lik uyum değeri 5'ten düşük olduğu için orta düzeyde uyum değeri verdiği söylenebilir. Uyum indekslerinde yaklaşık hataların ortalama karekökü olan RMSA'nın (Root-Mean-Square Error Approximation) .05'ten küçük olması mükemmel, .08'den küçük olması iyi uyumu (Jöreskog ve Sörborm, 1993), .10'dan küçük olması ise zayıf uyumu gösterir (Tabachnick ve Fidel, 2001). RMSA değerinin 0.074 olması iyi düzeyde uyum olduğunu göstermektedir. Uyum iyiliği indeksi olan GFI (Goodness-of fit index) ve düzenlenmiş uyum indeksi olan AGFI (Adjusted Goodness-of fit index) değerleri sırasıyla 0.90 ve 0.86'dır. Bu indeks değerlerinden AGFI'nın .95'in üzerinde olması mükemmel uyumu, GFI'nın .90'ın üzerinde olması iyi uyum olduğuna işaret eder (Hooper, Caughlan ve Mullen, 2008). Elde edilen değerler uyum düzeyinin iyi olduğunu göstermektedir. Modelin uyumluluğunda bir diğer önemli değer olan standardize edilmiş ortak ortalamaların karekökü olan SRMR'nin değeri (Standardised Root Mean Square Residual) 0.038'dir. SRMR değerinin .08'den küçük olması iyi uyumu, .10'dan küçük olması vasat uyuma işaret eder (Brown, 2006; Hu ve Bentler, 1999). Elde edilen SRMR değerinin iyi bir uyum değeri olduğu söylenebilir.. Normlaştırılmamış uyum indeksi olan NNFI (Nonnormed Fit Index) ve karşılaştırmalı uyum İndeksi olan CFI değerleri (Comparative Fit Index) 0.097 ve 0.98'dir. NNFI ve CFI değerlerinin .95'in üzerinde olması mükemmel uyuma, .90'ın üzerinde olması ise iyi uyuma işaret etmektedir (Sümer, 2000). Elde edilen veriler doğrultusunda modelin uyumluluğu ile ilgili değerlerin kabul edilebilir düzeyde olduğu söylenebilir. Modelin sade ve yalınlık düzeyini belirten Basitlik uyum indeksi olan PGFI değeri (Parsomany Goodness of Fit Index) 1'e yaklaştıkça modelin sadelik ve yalınlık düzeyinin yükseldiğini göstermektedir (Aktan ve Tezci, 2013). Elde edilen 0.69'luk PGFI değeri modelin ortanın üzerinde bir yalınlık düzeyine sahip olduğunu belirtmektedir.

Yapılan doğrulayıcı faktör analiziyle elde edilen t değeri tablosuna ilişkin kavramsal grafik Şekil 1'de, her faktöre ilişkin hata varyansı ve madde toplam korelasyon değerleri ise Tablo 3'de sunulmuştur.

Şekil 1. Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi t-test Değerleri

Şekil 1' de görüldüğü gibi t-değerleri manidardır.

Tablo 3. Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeğine Ait Madde Toplam Korelasyonları ve Hata Varyansları

Alt Boyutlar	Madde No	Madde Toplam R	Hata Varyansı
Motivasyonsuzluk	**19**	0.65	0. 78
	10	0.68	0.54
	14	0.63	0.59
	25	0.65	0.32
	24	0.67	0.53
	13	0.47	0.37
	06	0.46	0.35
	22	0.39	0.61
	08	0.41	0.33
	05	0.22	0.35
Başarı Motivasyonu	**03**	0.51	0.35
	04	0.47	0.49
	21	0.50	0.53
	01	0.37	0.41
	12	0.56	0.40
	11	0.60	0.44
	07	0.59	0.52
	15	0.48	0.74
	17	0.26	0.71
	18	0.29	0.50
Çalışma Motivasyonu	**16**	0.36	0.33
	09	0.43	0.57
	02	0.27	0.64
	23	0.30	0.39
	20	0.61	0.70

Tablo 3'de görüldüğü gibi madde toplam korelasyon değerleri 0.22 ile 0.68 arasında değişmektedir. Madde toplam korelasyon değerleri maddelerin ayırt edicilik gücünün belirlenmesi için verilmiştir. Elde edilen değerler maddelerin ayırt edicilik güçlerinin yeterli düzeyde olduğunu göstermektedir (Özçelik, 2010). Tablo 3' de yer alan bir diğer değer hata varyansıdır. Hata varyansları veri setine ilişkin varyansın açıklanamayan kısmını gösterir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010). Hata varyansları incelendiğinde t-test değerleri dikkate alındığında kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu görülmektedir.

Bu sonuçlar ışığında Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği'nin yapı geçerliliğinin sağlandığı söylenebilir.

Ölçeğin Güvenirliğine İlişkin Bulgular

Güvenirlik, testi cevaplayan kişilerin test maddelerine verdikleri cevaplar arasındaki tutarlılıktır. Test maddelerine verilen cevapların üç veya daha fazla olması durumunda

Cronbach tarafından geliştirilmiş olan alfa katsayısı kullanılır (Büyüköztürk, 2012) . Ölçek beşli likert tipinde tasarlanmış olduğu için ölçeğin güvenirliği Cronbach Alfa katsayısına bakılarak hesaplanmıştır. Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları sırasıyla ; "motivasyonsuzluk" alt boyutu için.90 ,başarı motivasyonu alt boyutu için .88 , çalışma motivasyonu için. 76 'dır. Ölçeğin bütününü Cronbach Alfa değeri .77'dir. Elde edilen değerler, bu ölçeğin müzik öğretmeni adaylarının çalgı dersi motivasyonlarını ölçme konusunda güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

4. Sonuç

Bu araştırmada müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik motivasyonlarını belirlemede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmek amaçlanmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçekteki 13 madde sahip oldukları faktör yük değerlerinin düşük olması ya da birden fazla faktörde faktör yük değerine sahip olması gibi nedenlerle çıkarılmıştır. Analiz sonucunda 25 madde ve üç faktörden oluşan ölçeğin bu yapısının açıkladığı varyans miktarı %53'tür. Ölçekte yer alan maddelerin faktör yük değerleri .51 ile .82 arasında değişmektedir. Ölçeğin güvenirliği Cronbach Alfa katsayısına bakılarak hesaplanmıştır. Ölçeğin alt bouytlarının güvenirliği sırasıyla ; "motivasyonsuzluk" alt boyutu için.90 ,başarı motivasyonu alt boyutu için .88 , çalışma motivasyonu için. 76 'dır. Ölçeğin bütününü Cronbach Alfa değeri .77'dir.

Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda χ^2= 423.95, (χ^2 /sd) = 3.211, RMSA= 0.074, GFI = 0. 90, AGFI = 0.86, SRMR = 0.038, NNFI = 0.097, CFI = 0.98 olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda modelin uyumluluğu ile ilgili değerlerin kabul edilebilir düzeyde olduğu söylenebilir. Modelin yalınlık düzeyini gösteren PGFI = 0.69'dur. Elde edilen PGFI değerine göre modelin ortanın üzerinde bir yalınlık düzeyine sahip olduğu söylenebilir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ayrıca hata varyanslarının, t-testi değerleri dikkate alındığında kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu belirlenmiştir.

Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik analizleri sonucunda elde edilen bulgular ölçeğin, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik motivasyonlarını belirlemede kullanılabilecek bir yapıda olduğunu göstermektedir. Literatürde bu kapsamda bir ölçek bulunmamaktadır. Ölçeğin müzik eğitiminde yapılacak olan araştırmalara katkı sağlayacak olması nedeniyle önemli olduğu düşünülmektedir.

5. Kaynakça

Acat, M.B. & Özabacı, N. (2008). Learning Motivation of Teacher Candidates. *World Applied Sciences Journal* 4 (2), 206-213.

Aktan, S. & Tezci, E. (2013). Matematik Motivasyon Ölçeği (MMÖ) Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *International Journal of Social Science,* 6 (4), 57-77.

Brophy, J. (1998). *Motivating Students to Learn*. Madison. WI:McGraw Hill.

Brown, T. A. (2006). *Confirmatory Factor Analysis for Applied Research* (1st ed.). NY: Guilford Publications, Inc.

Büyüköztürk, Ş. (2008). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı (17. bs.). Ankara: Pegem Akademi.

Colquitt, J. A., & Simmering, M. J. (1998). Conscientiousness, goal orientation, and motivation to learn during the learning process: A longitudinal study**.** *Journal of Applied Psychology***,** 83, 654–665.

Çoban, S. &Çalışkan, T. (2010**).** Relatıonshıp Between The Motıvatıon Levels Of The Musıc Teacher Candıdates Related To Learnıng Musıcal Instruments And Theır Selectıons Of Career Traınıng. *The International Journal of Educational Researchers,* 4 (1). 1-14.

Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik SPSS ve LISREL Uygulamaları* (2. bs.). Ankara: Pegem Akademi.

Dereli, E. & Acat, M. B. (2010). Okul Öncesi Eğitim Öğretmenliği Bölüm Öğrencilerinin Motivasyon Kaynakları ve Sorunları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.* 24, 173-187.

Erden, M. (1998). *Eğitimde Program Değerlendirme* (3.bs). Ankara: Anı Yayıncılık

Eymur, G. & Geban, Ö. (2011). Kimya Öğretmeni Adaylarının Motivasyon ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim*. 36 (161), 246-255.

Hooper, D., Coughlan, J. & Mullen, M. (2008). Structual Equation Modeling: Guidelines for Determining Model Fit. *The Electronic Journal of Business Research Methods.* 6 (1), 53-60.

Hu, L. & Bentler, P. M. (1999). Cutoff Criteria for Fit Indexes in Covariance Structure Analysis: Conventaional Criteria Versus New Alternatives. *Sructual Equation Modeling,* 6, 1-55.

Jöreskog, K. G. & Sörborm, D. (1993). *Lisrel 8: Structual Equation Modeling with the Simples Command Language.* Lincolnwood: Scientific Software International, Inc.

Kayadibi, F. (2001). Eğitim Kalitesine Etki Eden Faktörler ve Kaliteli Eğitimin Üretime Etkisi. *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi.* 3 (1), 71-94.

Kara, A. (2008). İlköğretim Birinci Kademede Eğitimde Motivasyon Ölçeğinin Türkçe' ye Uyarlanması. *Ege Eğitim Dergisi.* 2 (9), 59-78.

Kline, R. B. (2005). *Principles and Practise of Structual Equaion Modeling.* (2nd ed.). NY: Guilford Publications, Inc.

Mahadi, T.S. & Jafari, S. M. Motivation, Its Types, and Its Impacts in Language Learning. *International Journal of Business and Social Science. 3 (24), 230-235.*

Modırı, I. G. (2012). Müzik Öğretmenliği Öğrencilerinin Piyano Dersi Motivasyonları İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 9 (1), 74-98.

Nolen, S. B. (2003). Learning Environment, Motivation, and Achievement in High School Science. *Journal of Research in Science Teaching.* 40 (4), 347-368.

Özçelik, D. A., (2010). Okullarda Ölçme ve Değerlendirme Öğretmen El Kitabı. Ankara: Pegem Akademi.

Özevin Tokinan, B. (1998). *Yaratıcı Dans Etkinliklerinin Motivasyon, Özgüven, Özyeterlik ve Dans Performansı Üzerindeki Etkileri.* Yayımlanmamış doktora tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Özevin, B. (2006). Oyun, Dans ve Müzik Dersine İlişkin Motivasyon Ölçeği. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*. Denizli : Pamukkale Üniversitesi.

Packer, J. (2004). *Motivational Factors And The Experience Of Learning In Educatıonal Leisure Settings*. Unpublisehed doctoral dissertation. Queens-land University of Technology, Brisbane.

Renchler, R. (1992). Student motivation, School Culture, and Academic Achievement. What School Leaders Can Do. *ERIC/CEM Trends and Issues Series.* 7, USA.

Sabuncuoğlu, Z. & Tüz, M. (1998). *Örgütsel psikoloji*, Bursa: Alfa Basım Yayın Dağıtım.

Steinmayr, R. & Spinath, B. (2009). The Importance of Motivation as a Predictor of School Achievement. *Learning and Individual Diffirences.* 19, 80-90

Sternberg, R. J. & Williams, W.M. (2002). *Educational Psychology.* USA: Allyn and Bacon.

Sungurtekin, M. (2010). Motivasyon ve Çalgı Eğitimindeki Yeri. *E-journal of New World Sciences Academy.* 5(1), 28-34.

Sümer, N. (2000). Yapısal Eşitlik Modelleri. *Türk Psikoloji Yazıları,* 3 (6), 49-74.

Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi.* Ankara: Nobel.

Tabachnick, B. G. & Fiedel, L. S. (2001). *Using Multivariate Statistics* (4th ed.). MA: Allyn & Bacon, Inc.

Yılmaz, H. & Huyugüzel Çavaş, P. (2007). Reliability and Validity Study of the Students' Motivation toward Science Learning (SMTSL) Questionnaire. *İlköğretim online,* 6 (3), 430-440.

Yu, Y. (2011). *Pre-Servıce Teachers' Motıvatıons For Choosıng A Teachıng Career And Intentıon To Teach In Urban Settıngs: A Multılevel Analysıs.*Unpublished doctoral dissertation. Indiana University, Pennsylvania.

Zoabi, K. (2012). Self-Esteem and Motivation for Learning among Minority Students: A Comparison between Students of Pre-Academic and Regular Programs. *Creative Education.* 3(8), 1397-1403.

Extended Abstract

1. Introduction

There are a limited number of studies on motivation in the literature on music education and teaching (Modiri, 2012; Coban and Caliskan, 2010). This is despite the fact that music teaching is one of those disciplines that require a great deal of motivation, for performance-based courses entail long-term practice and repetition. Prospective teachers need motivation in order to be able to carry out routinized exercises that often take long hours. Instrument training is one of such performance-based courses included in the curriculum for departments of music teaching. What makes the course especially important is that it will enable prospective music teachers to teach effective music classes in the future and thus to have professional satisfaction. Moreover, a music teacher well-trained in his/her particular instrument is likely to promote interest in instrument training, thus playing a pioneering role in increasing the number of people interested in the arts. These functions of instrument training, when combined with the role of motivation in this performance-based course, call for studies on the identification of the factors in prospective music teachers' motivations for instrument training classes. Nevertheless, a review of literature suggests that the conduct of such studies requires, above all, a scale that can be used for measuring prospective music teachers' motivations for instrument classes. In

this context, the purpose of the present study is to develop a valid and reliable scale that can be used for identifying prospective music teachers' motivations for individual instrument classes.

2. Method

Study Group: The sample of the study was comprised of 287 prospective music teachers who studied music education in the faculties of education at three Turkish universities, namely Balikesir University, Dokuz Eylul University and Uludag University, during the 2013/2014 academic year.

Analyses: The sample size for the study was tested through the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measure and Bartlett's test of sphericity. An exploratory factor analysis was performed to test the construct validity of the scale. Next, a confirmatory factor analysis was conducted in order to validate the structure revealed by the exploratory factor analysis. On the other hand, the reliability of the scale was tested via Cronbach's alpha coefficients. The data were analyzed through SPSS 17.0 and LISREL 8.80

3. Findings

Findings on Validity:: Before the validity of the scale could be analyzed, an attempt was made to determine whether the data were appropriate for factor analysis through the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measure and Bartlett's test of sphericity. Whereas the KMO index was 0.93, Bartlett's test of sphericity was 5191.804, which indicated that the dataset was appropriate for factor analysis. Next, the scale was subject to an exploratory factor analysis so that its construct validity could be explored. Following the analysis, 13 items were excluded from the scale, for they either had low factor loadings or were loaded under more than one factor. Finally, the scale had 25 items in three factors, and they could account for 53% of the variance. The factor loadings ranged from 0.51 to 0.82. The exploratory factor analysis was followed by a confirmatory factor analysis, whose purpose was to test the accuracy of the model. The confirmatory factor analysis revealed the following indices: $\chi^2 = 423.95$, $(\chi^2/sd) = 3.211$, *RMSA = 0.074, GFI = 0. 90, AGFI = 0.86, SRMR = 0.038, NNFI = 0.097, and CFI = 0.98, suggesting that the indices for the model were acceptable. In addition, the t-test values for the error variances were acceptable.*

Findings on Reliability: The reliability of the scale was tested through Cronbach's alpha coefficients, since it was measured with a five-point Likert-type scale. The Cronbach's alpha coefficients were 0.90, 0.88 and 0.76 for lack of motivation, achievement motivation and motivation for studying respectively. Cronbach'a alpha coefficients for the whole scale was found .77. The coefficients established the scale as a reliable instrument for measuring prospective music teachers' motivations for instrument classes.

4. Result

The purpose of the present study was to develop a valid and reliable scale to be used for measuring prospective music teachers' motivations for individual instrument classes. The validity was tested through the exploratory factor analysis and confirmatory factor analysis. The former indicated that the factor consisted of 25 factors in three factors. The latter revealed the following indices: $\chi^2 = 423.95$, $(\chi^2/sd) = 3.211$, *RMSA = 0.074, GFI = 0. 90, AGFI = 0.86, SRMR = 0.038, NNFI = 0.097, and CFI = 0.98, which were acceptable. The PGFI was*

0.69, which meant that the model had above-average level of parsimony. The confirmatory factor analysis also revealed that the t-test values for the error variances were acceptable. On the other hand, the reliability of the scale was tested through Cronbach's alpha coefficients. The coefficients for the three sub-scales were as follows: 0.90 for lack of motivation, 0.88 for achievement motivation and 0.76 for motivation for studying. Cronbach'a alpha coefficients for the whole scale was found .77.

The findings on validity and reliability suggest that the Motivation for Individual Instrument Classes Scale can be used for measuring prospective music teachers' motivations for individual instrument classes. The scale could be considered significant in that it will contribute to further research on music education.